

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

Α.ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ανάγνωση :όχι μαγεία, τεχνολογία»

- (1) Η ανάγνωση ενός βιβλίου έχει τη δύναμη να προκαλέσει βιολογικές **μεταβολές** στον εγκέφαλο που **σχετίζονται** με τη γλώσσα, τη φαντασία και τη συμπεριφορά μας, λένε οι νευροεπιστήμονες. Τι συμβαίνει όμως με τον τρόπο ανάγνωσης στις μέρες μας;
- (2) Διαβάζουμε ένα κείμενο και «πηδάμε» λέξεις, φράσεις, ακόμη και παραγράφους. Αυτή η ανάγνωση, που έχει γίνει κοινός τόπος για πολλά άτομα, **αφαιρεί** από τον δέκτη την **ικανότητα** να προσλάβει το κείμενο σε όλη του τη γοητεία και **ελαχιστοποιεί** την απόλαυση μιας **ολοκληρωμένης** αναγνωστικής εμπειρίας. Πώς μπορούμε λοιπόν να σταθούμε κριτικά απέναντί σε ένα κείμενο;
- (3) Όταν τα τάμπλετ λειτουργούν ως κατευναστικό παιχνίδι για τα παιδιά, που βυθισμένα στην οθόνη κλείνουν κάθε επαφή με τον έξω κόσμο, τότε τα πράγματα έχουν αλλάξει. Αφήνουν μεν τους γονείς τους **ήσυχους**, τα βυθίζουν όμως σε μια **φαντασιακή** διάσταση της πραγματικότητας. Τα μεγαλύτερα παιδιά, όπως είναι φυσικό, **σπάνια** ασχολούνται με το βιβλίο, και έχουν περάσει αυτόματα στα βιντεοπαιχνίδια.
- (4) Οι έρευνες έχουν αποδείξει ότι το δίκτυο της ανάγνωσης χρειάζεται ένα περιβάλλον να αναπτυχθεί. Επιπροσθέτως θα επηρεαστεί από τις συνθήκες του συγκεκριμένου περιβάλλοντος. Όταν το περιβάλλον το διαμορφώνει ο σημερινός τεχνολογικός χειμαρρος είναι φυσικό και η ανάγνωση να παρασυρθεί ανάλογα. Η νέα μόδα ανάγνωσης είναι το «γλίστρημα» πάνω στα κείμενα, όπου ο αναγνώστης χαϊδεύει την υφή του λόγου με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αναπτύξει μια κριτική θέση απέναντι στο περιεχόμενο, αλλά από την άλλη να έχει την ψευδαίσθηση ότι έχει «γλιστρήσει», πάνω σε έναν πιθανότατα πολύ δύσκολο και απαιτητικό λόγο, τον οποίο με μικρή προσπάθεια νομίζει ότι έχει κατακτήσει.
- (5) Ωστόσο, είναι στο χέρι μας να συνδυάσουμε τις ευκολίες που προσθέτει το νέο πάρκο αναγνωστικών ελευθεριών της ψηφιακής εποχής με την σε βάθος ανάγνωση που μας έχουν κληροδοτήσει οι αιώνες και όχι με μια ανάγνωση **φευγαλέα** που αποδεικνύει τι ακριβώς χάνουμε, όταν απλώς χαϊδεύουμε λέξεις και φράσεις.

(Αλέξης Σταμάτης, συγγραφέας - Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ. Διασκευή)

1^η Δραστηριότητα

A1. Σωστό ή λάθος με βάση το νόημα του κειμένου.

α) Η ανάγνωση βιβλίου επηρεάζει την έκφραση.

β) Συχνά οι σύγχρονοι αναγνώστες διαβάζουν ελλιπώς τα κείμενα.

γ) Όταν τα παιδιά ασχολούνται με τα τάμπλετ, δεν αποκόπτονται εύκολα από το κοινωνικό τους περιβάλλον.

δ) Τα ηλεκτρονικά παιχνίδια είναι πολύ δημοφιλή στα παιδιά.

ε) Σε γενικές γραμμές, οι σύγχρονοι αναγνώστες επεξεργάζονται ικανοποιητικά το νόημα των κειμένων.

στ) Υπάρχει η δυνατότητα για να συνυπάρχουν ομαλά η ηλεκτρονική με την παραδοσιακή ανάγνωση.

(Μονάδες 15)

2^η Δραστηριότητα

A2. Να εντοπίσετε τον τρόπο και το μέσο πειθούς της πρώτης παραγράφου και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορά στο κείμενο.

(Μονάδες 3)

A3. α) Να γράψετε από ένα συνώνυμο των λέξεων : **μεταβολές, σχετίζονται, ικανότητα, ήσυχους, φευγαλέα**

(Μονάδες 5)

β) Να γράψετε από ένα αντώνυμο των λέξεων: **αφαιρεί, ελαχιστοποιεί, ολοκληρωμένης, φαντασική, σπάνια**

(Μονάδες 5)

A4. Να αναφέρετε σε τι εξυπηρετεί η χρήση ερωτηματικού στην πρώτη παράγραφο.

(Μονάδες 2)

3η Δραστηριότητα

A5. Να στείλετε μια επιστολή 200-250 λέξεων στον Υπουργό Πολιτισμού με θέμα για ποιους λόγους οι Έλληνες δεν διαβάζουν και να προταθούν τρόποι για την ενίσχυση της αναγνωσιμότητας.

(Μονάδες 20)

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό σημείωμα: Στην κοινωνία που αναφέρεται στο βιβλίο, η Κυβέρνηση έχει απαγορεύσει τα βιβλία.

Φαρενάιτ 451

-Σκεφτόμουν, αρχηγέ Μπίτι, την πυρκαγιά τη περασμένης εβδομάδας. Τον άνθρωπο που του «κανονίσαμε» τη βιβλιοθήκη. Τι να του συνέβη άραγε;

-Τον πήραν, Μόνταγκ, καθώς ούρλιαζε και τον έκλεισαν στο άσυλο.

-Μα δεν ήταν τρελός.

-Κάθε άνθρωπος είναι τρελός, όταν νομίζει πως μπορεί να κοροϊδέψει την Κυβέρνηση και εμάς.

-Προσπαθώ να φανταστώ πώς ακριβώς θα ένιωθε. Εννοώ, να βλέπουμε πυροσβέστες να καίνε τα βιβλία μας και τα σπίτια μας.

-Εμείς δεν έχουμε βιβλία. Έχεις εσύ κανένα;

-Όχι. Ο Μόνταγκ κοίταξε κάτω, στον τοίχο με την τυπωμένη λίστα με το 1.000.000 απαγορευμένα βιβλία. Με τη μάνικα που δεν έριχνε νερό, αλλά πετρέλαιο τα ονόματά τους ξεπηδούσαν από τη φωτιά και αναθυμόταν τα χρόνια που πέρασε μαζί τους.

-Ήταν... ήταν ανέκαθεν έτσι τα πράγματα; Η πυροσβεστική υπηρεσία, η δουλειά μας; Εννοώ, δηλαδή, μια φορά κι έναν καιρό...

-Μια φορά και έναν καιρό! Έμεινε έκπληκτος ο Μπίτι. Τι είδους κουβέντα ήταν αυτή;

Τρελέ, το άφησες να σου ξεφύγει, σκέφτηκε ο Μόνταγκ για τον εαυτό του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B1. Να αντιστοιχίσετε.

Α ΣΤΗΛΗ	Β ΣΤΗΛΗ
1. Μόνταγκ	α. Απαγόρευση ελευθεροτυπίας.
2. Κυβέρνηση	β. Επικεφαλής των πυροσβεστών.
3. Μπίτι.	γ. Καύση βιβλίων.
4. Κάτοχος βιβλίων.	δ. Κρυφή αγάπη προς τα βιβλία.
5. Πυροσβέστες σύγχρονης εποχής.	ε. Θεωρείται παράφρων.

(Μονάδες 6)

B2. Μια φορά και έναν καιρό: Πού παραπέμπει αυτή η φράση; Ποια συμπεράσματα συνάγονται μέσω αυτής για τον χαρακτήρα του Μόνταγκ; Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων. :

(Μονάδες 9)

2^η Δραστηριότητα

B3. Να εντοπίσετε ένα σχήμα λόγου και , αφού αναφέρετε ποιο είναι, να σημειώσετε σε τι εξυπηρετεί η χρήση του.

(Μονάδες 5)

B4. Ο Μόνταγκ χρησιμοποιεί μια επανάληψη. Να τη σημειώσετε και να δηλώσετε γιατί χρησιμοποιείται.

(Μονάδες 5)

B5. Τρελέ, το άφησες να σου ξεφύγει , σκέφτηκε ο Μόνταγκ για τον εαυτό του.: Ποιος αφηγηματικός τρόπος χρησιμοποιείται και σε τι εξυπηρετεί;

(Μονάδες 5)

3η Δραστηριότητα

B6. Ποια είναι η στάση του Μπίτι; Να την αξιολογήσετε. Να απαντήσετε σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεων.

(Μονάδες 20)

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ